

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE

PREMET: GOSPODARSKO PRAVO

Naslov : PRNEHANJE DRUŽB

Študentka : M. P.
Šolsko leto :2009/2010

Ljubno november 2009

KAZALO

1. UVOD
2. PRENEHANJE DRUŽBE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU
3. LIKVIDACIJA
 - 3.1. Opredelitev
 - 3.2. Predlagatelji in začetek postopka likvidacije
 - 3.2.1. Likvidacijski upravitelj
 - 3.3. Končanje postopka likvidacije
4. PRISILNA PORAVNAVA
 - 4.1. Opredelitev
 - 4.2. Organi postopka
 - 4.3. Uvedba in začetek postopka prisilne poravnave
 - 4.4. Načrt finančne reorganizacije
 - 4.5. Narok za prisilno poravnavo
 - 4.6. Potrditev prisilne poravnave
 - 4.7. Končanje postopka prisilne poravnave
5. STEČAJ
 - 5.1. Opredelitev
 - 5.2. Organi postopka
 - 5.3. Uvedba postopka
 - 5.4. Začetek postopka
 - 5.5. Pravne posledice začetka postopka
 - 5.6. Prijavljanje terjatev
 - 5.7. Prodaja dolžnika
 - 5.8. Unovčevanje dolžnikovega premoženja
 - 5.9. Poplačilo upnikov
 - 5.10. Zaključek postopka
 - 5.11. Prisilna poravnava v stečaju
 - 5.12. skrajšani stečajni postopek
6. VIRI

1. UVOD

Družbe so pravne osebe, ki na trgu opravljajo gospodarske dejavnosti. Za družbo so te dejavnosti ugodne, lahko pa so tudi neugodne. Če je za družbo taka dejavnost ali njene pravne posledice neugodne lahko pride do prenehanja družbe. Kako družba preneha je odvisno od dejavnikov ki na to vplivajo. Družbe prenehajo s pretekom časa za katerega so ustanovljene, s sklepom skupščine, ki mora biti sprejet z najmanj tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala; statut lahko določa tudi višjo večino in druge zahteve, če poslovodstvo ne deluje več kot 12 mesecev, s stečajem, na podlagi sodne določbe, z združitvijo v kakšno drugo družbo, če se zmanjša osnovni kapital pod minimum (pri d.d. je to pod 25.000,00 EURO, pri d.o.o. pa pod 7.500,00 EURO), razen če se lahko zmanjša pri čemer mora biti sprejet sklep o zmanjšanju osnovnega kapitala in naveden mora biti ta znesek. Statut pa lahko določi tudi druge razloge za prenehanje.

Poznamo prenehanje družbe po skrajšanem postopku, likvidacijo, prisilno poravnavo, stečajno postopek, skrajšani stečajni postopek.

2. PRENEHANJE DRUŽE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Kapitalska družba lahko preneha po skrajšanem postopku brez likvidacije, če izbris družbe iz registra brez likvidacije predlagajo sodišču vsi družbeniki oziroma delničarjem predlogu predložijo sklep o prenehanju po skrajšanem postopku, notarsko overjeno izjavo vseh družbenikov, so poplačane vse obveznosti, urejena so vsa razmerja z delavci, družbeniki prevzamejo obveznosti plačila morebitnih ostalih obveznosti družbe.

Upniki lahko uveljavljajo terjatve do družbenikov, ki so podali navedeno izjavo, v enem letu po objavi izbrisa družbe v register. Za te obveznosti odgovarjajo družbeniki solidarno z vsem svojim premoženjem.

Sklep o prenehanju družbe po skrajšanem postopku vsebuje firmo in sedež družbe, organ ki je sprejel sklep o prenehanju, podatek da gre za prenehanje po skrajšanem postopku, številko družbenikov in njihova imena z naslovi in predlog o delitvi premoženja. Sklep sodišče objavi z navedbo imen in naslovov vseh družbenikov. Zoper sklep se lahko vloži pritožba v roku 15 dni, o ugovoru pa odloča sodišče, ki je prejelo sklep. Če sodišče ugotovi da je ugovor utemeljen sklep razveljavi. Z razveljavitvijo sklepa izgubijo učinek tudi izjave družbenikov o prevzemu odgovornosti za obveznosti družbe. O razveljavitvi sklepa sodišče obvesti javnost na enak način kot o prenehanju.

Če ugovor ni vložen in ga sodišče zavrne izda sodišče sklep o izbrisu družbe in ga objavi.

3. LIKVIDACIJA

3.1. Opredelitev

Družba lahko preneha obstajati zaradi preteka časa za katerega je bila ustanovljena ali če so družbeniki tako določili z sklepom, ki mora biti sprejet z tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala ali z aktom družbe določeno višjo večino zastopanega osnovnega kapitala in drugih zahtev, če poslovodstvo ne deluje več kot 12 mesecev, če sodišče ugotovi ničnost kapitalske družbe, statut pa lahko določa tudi kaj drugega.

3.2. Predlagatelji in začetek postopka likvidacije

Če se družbeniki odločijo, da družba neha obstajati tudi sami sprejmejo sklep o prenehanju družbe in začetku likvidacije. Organ ki sprejme sklep o likvidaciji, pošlje sklep sodišču, zaradi vpisa likvidacije v register.

Na podlagi sklepa o likvidaciji, če družba preneha s pretekom časa za katerega je bila ustanovljena in s sklepom skupščine, ki je bil sprejet s tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala, statut lahko določa tudi višjo večino izvede družba postopek za svojo likvidacijo. Če poslovodstvo ne deluje več kot 12 mesecev, sodišče ugotovi ničnost gospodarske družbe in na podlagi sodne določbe izda sklep o likvidaciji sodišče, v teh primerih izvede postopek likvidacije sodišče. V primeru če poslovodstvo ne deluje več kot 12 mesecev lahko vložijo pri sodišču predlog za prenehanje družbe upniki ali delničarji, ki predstavljajo vsajeno desetino osnovnega kapitala.

Na podlagi sodne določbe lahko upnik ali vsak delničar vloži pri sodišču predlog za prenehanje. Sodišče sprejme sklep o likvidaciji če delničarji ne zagotovijo osnovnega kapitala v višini zakonskega minimuma v roku ki ga določi sodišče in ne sme biti krajši od treh mesecev.

V primeru da poslovodstvo ne deluje več kot 12 mesecev in če se zmanjša osnovni kapital družbe pod minimum, pod 25.000,00 euro, razen če se osnovni kapital lahko zmanjša pod 25.000,00 euro, če se ta ponovno doseže s povečanjem osnovnega kapitala, o čemer mora biti sprejet sklep hkrati z zmanjšanjem osnovnega kapitala in pri katerem povečanje ni mogoče z stvarnimi vložki, takrat postopek likvidacije izvede sodišče po uradni dolžnosti. Stroški likvidacije se pokrijejo iz premoženja družbe, če to ne zadostuje pa tudi iz premoženja ustanoviteljev.

Sklep o likvidaciji vsebuje firmo in sedež družbe, organ ki je sprejel sklep, razlog za prenehanje, rok za prijavo terjatev upnikov in delničarjev, ki imajo delnice na prenosniku; ta rok pa ne sme biti krajši od 30 dni od objave sklepa in ime, priimek in prebivališče ali firmo in sedež likvidacijskega upravitelja. Sklep o likvidaciji lahko vsebuje tudi druge podatke v zvezi s prenehanjem in likvidacijo družbe. Organ ki sprejme sklep o likvidaciji pošlje sklep registrskemu organu.

Če ni določeno kdo predlaga začetek likvidacijskega postopka ga predlaga oseba ali organ, ki je prejel odločitev o prenehanji pravne osebe.

Likvidacijski postopek začne sodišče po uradni dolžnosti, če je bilo z pravnomočno odločbo ugotovljena ničnost vpisa v sodni register, in pošlje svojo odločbo o pravnomočnosti pristojnemu sodišču, da začne likvidacijski postopek. Likvidacijski

postopek izvede pristojno sodišče, na katerega območju je sedež pravne osebe, po vpisu likvidacije v register se začne postopek. Družba pa mora v svojem imenu uporabljati pristavek »v likvidaciji«

Organa likvidacijskega postopka sta likvidacijski senat in likvidacijski upravitelj. Če pa so podani pogoji za stečaj se postopek likvidacije ne izvede. Če so izpolnjeni pogoji za stečajni postopek mora likvidacijski upravitelj predlagati začetek stečajnega postopka.

3.2.1. Likvidacijski upravitelj

Likvidacijo opravi eden ali več likvidacijskih upraviteljev. Likvidacijski upravitelji so člani posloводства družbe ali upravnega odbora ali delničarjev ki predstavljajo eno dvanajstino osnovnega kapitala, iz utemeljenih razlogov pa imenuje likvidacijskega upravitelja sodišče. Za določanje likvidacijskega upravitelja se smiselno uporabljajo določbe iz ZGD-ja in statuta, ki veljajo za posloводства, če z sklepom o likvidaciji ni določeno drugače. Za likvidacijskega upravitelja se lahko določi tudi pravna oseba - likvidacijsko podjetje.

Likvidacijski upravitelj mora dati pisno izjavo, da bo vestno in pošteno opravljal vse naloge v zvezi z likvidacijo.

Organ ki je likvidacijskega upravitelja imenoval, ga lahko kadarkoli in brez obrazložitve razreši.

Likvidacijski upravitelj ima tudi naslednja pooblastila:

- zastopa in predstavlja družbo
- sestavi začetno likvidacijsko bilanco
- konča začete posle
- poplača terjatve upnikom
- objavi poziv upnikom, naj mu prijavijo svoje terjatve v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni od dneva objave
- izterja terjatve družbe
- unovči likvidacijsko maso, če je to potrebno za poplačilo upnikov
- pripravi predloge poročila o poteku likvidacijskega postopka in razdelitvi premoženja
- predlaga izbris družbe iz registra, in
- opravlja druge naloge v zvezi z likvidacijo, ki so določene v zakonu, statutu ali sklepu o likvidaciji družbe.

Likvidacijski upravitelj je upravičen nadaljevati dejavnost s sklepanjem novih poslov le z soglasjem organa, ki je sprejel sklep o likvidaciji.

Če likvidacijski upravitelj na podlagi prijavljenih terjatev ugotovi, da premoženje družbe ne zadošča za poplačilo vseh terjatev upnikom v celoti z zakonskimi obrestmi, mora nemudoma ustaviti postopek likvidacije in dati predlog za začetek stečajnega postopka.

3.3. Končanje postopka likvidacije

Po poplačilu dolgov družbe likvidacijski upravitelj pripravi poročilo o poteku likvidacije in predlog za razdelitev premoženja, če v sklepu o likvidaciji ni določeno drugače.

O predlogu poročila o poteku likvidacijskega postopka in predlogu za razdelitev premoženja sklepa organ ki je sprejel sklep o likvidaciji, če v njem ni določeno drugače. Če je za sprejetje poročila in sklep o razdelitvi pristojna skupščina, ki se kljub dvakratnemu sklicu ni sestala ali ni bila sklepčna, se šteje, da je bil predlog, ki ga pripravi likvidacijski upravitelj, sprejet s sklepom skupščine.

Na podlagi sklepa o razdelitvi premoženja likvidacijski upravitelj razdeli premoženje v 30 dneh. Če pa je ta isti sklep sprejelo sodišče, začne teči z dnem pravnomočnosti sklepa.

Po poplačilu vseh obveznosti družbe se preostalo premoženje razdeli med delničarje v sorazmerju z njihovimi deleži. Še ne vplačani deleži se morajo pred razdelitvijo vplačati v skladu s statutom. Po končani razdelitvi likvidacijski upravitelj izroči registrskemu organu na skupščini sprejeto poročilo o poteku likvidacijskega postopka in sklep skupščine o razdelitvi premoženja, izjavi da je vse premoženje razdeljeno v skladu s sklepom o razdelitvi, in predlaga izbris družbe iz registra.

Po izbrisu družbe iz registra ni mogoče izpodbijati dejanj likvidacijskega upravitelja. Lahko pa se od njega zahteva povrnitev škode. Likvidacijski upravitelj je odgovoren za škodo, ki jo je med likvidacijskim postopkom povzročil upniku, do vrednosti petkratnega plačila ki ga je prejel za svoje delo. Če to ne zadošča za poplačilo škode, so solidarno odgovorni vsi delničarji do višine izplačanih deležev likvidacijske mase. Ne šteje se za škodo, če upnik ni dobil poplačila za svojo terjatve zato, ker je ni pravočasno prijavil, likvidacijskemu upravitelju pa ni bila znana, niti mu ni mogla biti znana. Te določbe se ne uporabljajo za škodo, ki jo je likvidacijski upravitelj povzročil delničarjem. Za tako škodo je odgovoren likvidacijski upravitelj po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti. Odškodninska terjatev proti likvidacijskemu upravitelju zastara v enem letu, od dneva izbris družbe iz registra. Če pa je likvidacijskih upraviteljev več so odgovorni solidarno. Delničarji lahko v postopku likvidacije uveljavljajo svoje terjatve iz pravnih poslov z družbo.

Premoženja ni mogoče razdeliti med delničarje dokler ne preteče šest mesecev od objave sklepa o likvidaciji. Likvidacijski upravitelj mora zagotoviti ustrezno zavarovanje za poplačilo terjatev, ki še niso dospele in znanih terjatev ki jih upnik ni prijavil.

Če je bil sprejet sklep zaradi preteka časa, za katerega je družba ustanovljena ali s sklepom skupščine, ki je moral biti sprejet z najmanj tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala ali z statutom določeno višjo večino in druge zahteve, lahko skupščina pred začetkom delitve premoženja med delničarje z najmanj tričetrtinsko večino zastopanega osnovnega kapitala določi, da družba deluje dalje. Likvidacijski upravitelj mora v takšnem primeru predlagati izbris vpisa začetka likvidacije in predlogu priložiti sklep skupščine.

Likvidacijski upravitelj ima pravico do povrnitve stroškov in plačila za svoje delo iz premoženja družbe. Višino plačila določi skupščina ali sodišče. Plačilo za delo in povrnitev stroškov se likvidacijskemu upravitelju izplača po izplačilu obveznosti upnikom, vendar pred razdelitvijo premoženja med delničarje.

Poslovne knjige, knjigovodska dokumentacija in dokumentacija o likvidacijskem postopku morajo biti shranjene pri enem od delničarjev, ki ga določi likvidacijski upravitelj, ali pri organizaciji, določeni z zakonom.

Upniki in delničarji imajo pravico do vpogleda v poslovne knjige, knjigovodsko dokumentacijo in dokumentacijo o likvidacijskem postopku še tri leta po končanem likvidacijskem postopku. V registru mora biti vpisano pri kom je shranjena dokumentacija o likvidacijskem postopku, poslovne knjige in knjigovodske listine.

4. PRISILNA PORAVNAVA

4.1. Opredelitev

Insolventni ali prezadolženi dolžnik lahko predlaga upnikom pred začetkom ali med samim stečajnim postopkom začetek prisilne poravnave, to je izvedbe posebnega postopka, pred sodiščem z namenom da se odpravi njegova insolventnost ali prezadolženost, lahko z odložitvijo izplačila ali z zmanjšanjem dolga, ter z reorganizacijo, ki mu zagotovi normalno gospodarsko poslovanje. Če je predlog za začetek postopka prisilne poravnave vložen pred začetkom stečajnega postopka, do konca prisilne poravnave ni dovoljeno začetka stečajnega postopka.

Postopek prisilne poravnave je dovoljeno voditi nad pravno osebo, ki je organizirana kot gospodarska družba ali zadruga glede na dejavnost ki jo opravlja, drugače določeno, in nad podjetnikom. Postopek prisilne poravnave je dovoljeno voditi tudi nad pravno osebo, ki je organizirana v drugi pravno organizacijski obliki, če zakon določa da je nad pravno osebo, organizirano v tej pravnoorganizacijski obliki, dovoljeno voditi postopek prisilne poravnave.

Postopek prisilne poravnave se vodi z namenom, da se dolžniku ki je postal insolventen, omogoči finančno prestrukturiranje, na podlagi katerega postane kratkoročno in daljnoročno plačilno sposoben, in upnikom zagotovijo ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad upnikom začet stečajni postopek.

Dolžnik mora upnikom v postopku prisilne poravnave razkriti svoj finančni položaj in poslovanje ter jim dati vse informacije potrebne za presojo :

- ali je dolžnik insolventen
- ali bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročni in dolgoročno plačilno sposoben in ali bodo upniki s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo je predlagal dolžnik, zagotovili ugodnejše pogoje plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

V register se vpiše začetek postopka prisilne poravnave, ustavitve postopka prisilne poravnave in začetek stečajnega postopka in zavrnitev predloga za prisilno poravnavo. Na podlagi pravnomočnega sklepa o potrditvi prisilne poravnave se v register vpišejo opravilna številka in datum izdaje sklepa ter sodišče, ki je izdalo sklep o potrditvi prisilne poravnave in vsebina potrjene prisilne poravnave. Če je potrjena prisilna poravnava razveljavljena se v register na podlagi pravnomočnega sklepa o razveljavitvi prisilne poravnave vpiše da je bila prisilna poravnava pravnomočno razveljavljena.

O začetku prisilne poravnave odloča sodišče na predlog upravičenega predlagatelja za začetek postopka. Predlog za začetku prisilne poravnave je upravičen vložiti dolžnik in osebno odgovoren družbenik.

Predlog za izvedbo postopka prisilne poravnave ni dovoljen če je vložen pred potekom treh let od dneva,ko je dolžnik izpolnil vse obveznosti iz prejšnje potrjene prisilne poravnave. Po začetku stečajnega postopka ni več dovoljeno predlagati postopka prisilne poravnave.

4.2. Organi postopka

Postopek prisilne poravnave vodi senat treh sodnikov – poravnalni senat, od katerih je eden predsednik senata ali sodnik posameznik. Ko poravnalni senat ugotovi da so izpolnjeni pogoji za začetek postopka prisilne poravnave lahko določi upravitelja prisilne poravnave, ki mora predvsem :

- preveriti stanje premoženja in poslovanja dolžnika, seznam upnikov in seznam dolžnikovih dolžnikov in verodostojnost prijavljenih terjatev
- ugotoviti zoper neutemeljeno prijavljene terjatve če na podlagi sporočila upnikov ali iz kakšnega drugega razloga ne obstaja kaj drugega razloga dvomi o njegovi utemeljenosti
- prijaviti pravnomočnemu senatu, če ravna dolžnik v nasprotju z zakonom.

Upravitelj prisilne poravnave odgovarja vsakemu udeležencu v postopku prisilne poravnave za škodo, ki mu jo je prizadel namenoma ali iz hude malomarnosti. Da se zavaruje korist upnikov v postopku prisilne poravnave, poravnalni senat imenuje upniški odbor iz seznama upnikov. Eden od članov upniškega odbora je predstavnik senata delavcev oz delavski zastopnik. Upniški odbor pregleduje poslovanje in finančno stanje dolžnika, ter zahteva podatke ki so pomembni za oblikovanje načrta finančne reorganizacije.

4.3 Uvedba in začetek postopka

Postopek prisilne poravnave se uredi z predložitvijo predloga za začetek postopka prisilne poravnave. Od dneva ko je bil vložen predlog in dokler ni začel postopek sme dolžnik opravljati tekoče posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnanje obveznosti. Predlagatelj lahko umakne predlog za prisilno poravnavo do naroka za prisilno poravnavo. Predlog za začetek postopka prisilne poravnave mora vsebovati identifikacijske podatke o dolžniku, zahtevke da sodišče začne nad dolžnikom postopek prisilne poravnave. Predlogu za začetek postopka prisilne poravnave je treba predložiti poročilo o finančnem poslovanju dolžnika, v katerem je revizor dal revizorsko mnenje brez pridržkov, načrt finančnega prestrukturiranja, poročilo pooblaščenega ocenjevalca, v katerem je pooblaščen ocenjevalec podjetja dal potrdilo mnenja in dokaz o plačilu takse za sklep o začetku postopka prisilne poravnave in začetnega predujma.

Velja da predlog z začetek postopka prisilne poravnave vsebuje tudi podrejeni zahtevke, da sodišče začne stečajni postopek, če bo predlog za začetek postopka prisilne poravnave zavrglo ali zavrnilo. Predlagatelj mora ob vložitvi predlog z začetek postopka prisilne poravnave založiti začetni predujem ki je enak znesku pavšalnega nadomestila, znesku najnižjega nadomestila upravitelja za prevzem prostorov, premoženja in poslov stečajnega dolžnika ter za izdelavo otvoritvenega poročila (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo za izdelavo otvoritvenega poročila), ki se določi v sorazmerju z vrednostjo premoženja (sredstev), izkazano v otvoritveni bilanci stanja stečajnega dolžnika. Upravitelj mora v štirih mesecih po začetku stečajnega postopka pripraviti tudi otvoritveno bilanco po stanju na dan začetka stečajnega postopka. O začetku postopa obvesti poravnalni senat upnike z oklicem. Oklic se nabije na oglasno desko sodišča isti dan kot je bil izdan. Pravne posledice za začetek postopka prisilne poravnave nastanejo z dnem, ko je oklic o začetku postopka prisilne poravnave nabit na oglasno desko sodišča.

4.4. Načrt finančne reorganizacije

Dolžnik mora najkasneje v roku treh mesecev od dneva vložitve predloga za začetek postopka prisilne poravnave predložiti tudi načrt finančne reorganizacije, če tega ne stori poravnalni senat ustavi postopek. v načrtu finančne reorganizacije dolžnik predlaga prisilno poravnavo, s tem da razvrsti terjatve v razrede, navede predlog izplačila terjatev v zmanjšanem znesku in rok za izplačila za vsak razred posebej in predvidi enako sorazmerno znižanje terjatev v posameznem razredu. Dolžnik lahko v načrtu finančne reorganizacije ponudi izplačilo terjatev samo v denarju razen če posamezen upnik izrecno pisno pristane na drugačno izplačilo. Če dolžnik kot eno od metod finančne reorganizacije izbere povečanje

osnovnega kapitala z izdajo delnic dolžnika namesto izplačilo terjatev posameznim upnikom, se za spremembo osnovnega kapital uporabljajo določbe ZGD-ja. Poravnalni senat v roku 30 dni po predložitvi načrta finančne reorganizacije vabi upnike na narok za prisilno poravnavo z oklicem. V oklicu pouči poravnalni senat upnike da si lahko predlog načrta finančne reorganizacije ogledajo pri sodišču.

4.5. Narok za prisilno poravnavo

ob predlaganju prisilne poravnave odločajo upniki z glasovanjem prisilna poravnava je sprejeta, če zanjo glasujejo upniki katerih terjatve predstavljajo več kot 60 % vseh terjatev upnikov. Če se na naroku za prisilno poravnavo ne doseže večine, poravnalni senat izda predlog za prisilno poravnavo zavrne in začne po uradni dolžnosti stečajni postopek.

4.6 Potrditev prisilne poravnave

Poravnalni senat potrdi prisilno poravnavo, če je prisilna poravnava sprejeta v nasprotnem zavrne predlog za prisilno poravnavo in ustavi postopek prisilne poravnave. Sklep o potrditvi prisilne poravnave ima za vse upnike katerih terjatve so ugotovljene. Na podlagi prisilne poravnave je dolžnik oproščen obveznosti, da izplača upniku znesek, ki presega v potrjeni prisilni poravnavi navedeni odstotek, če izplača dolžnik po potrditvi prisilne poravnave upnikom znesek ki presega v potrjeni prisilni poravnavi navedeni odstotek, nima pa pravice zahtevati da se mu ta znesek vrne.

4.7. Končanje prisilne poravnave

Če dolžnik ni popolnoma izpolnil obveznosti iz potrjene prisilne poravnave, upniki ki so poplačani v skladu z njo, niso dolžni vrniti tistega kar so prejeli. Vsak upnik katerega terjatev je bila zmanjšana sme zahtevati od poravnalnega senata da zahtevo razveljavi. Ta zahteva se sme vložiti če lahko dolžnik s svojih sredstev v celoti poravnava terjatve upnikov, ne da bi se s tem zmanjšal njegova sposobnost da izpolnjuje redne obveznosti.

V sodni register in druge uradne evidence se vpišejo po uradni dolžnosti predlog za začetek postopka prisilne poravnave, sklep o začetku postopka prisilne poravnave, sklep o ustanovitvi postopka prisilne poravnave, sklep o zavrnitvi postopka prisilne poravnave, sklep o potrditvi prisilne poravnave. Registrsko sodišče pri poznejšem vpisu hkrati vpiše tudi izbris predhodnega vpisa.

5. STEČAJNI POSTOPEK

5.1. Opredelitev

Stečaj je z zakonom urejena oblika prenehanja gospodarskih subjektov. Stečajni postopek se opravi nad dolžnikom ki je že dalj časa insolventen (plačilno nesposoben) ali prezadolžen.

Stečajni postopek se ne opravi če ima dolžnik samo enega upnika.

Stečajni dolžnik je insolventen dolžnik, nad katerim se vodi stečajni postopek. Stečajni postopek je dovoljeno voditi nad vsako pravno osebo, če ni v zakonu za posamezno pravnoorganizacijsko obliko ali vrsto pravne osebe ali za posamezno pravno osebo določeno drugče. Nad invalidskim podjetjem je stečajni postopek dovoljeno začeti samo, če da Vlada RS predhodno soglasje.

Stečajna masa je premoženje stečajnega dolžnika, ki se v stečajnem postopku unovči za kritje stroškov postopka in plačilo terjatev upnikov. V stečajno maso spadajo:

- premoženje stečajnega dolžnika ob začetku tega postopka
- vse premoženje doseženo z unovčenjem stečajne mase. Upravljanjem stečajne mase, izpodbijanjem pravnih dejanj stečajnega dolžnika
- premoženje doseženo z nadaljevanjem poslovanja, če stečajni dolžnik v skladu z zakonom ZFPPIPP nadaljuje poslovanje po začetku stečajnega postopka.

Stečajno maso delimo na splošno stečajno maso in posebno stečajno maso. V splošno stečajno maso spada vse premoženje stečajnega dolžnika razen premoženja, ki spada v posebno stečajno maso. Posebna stečajna masa je premoženje, ki je predmet ločitvene pravice ali denarno dobroimetje, doseženo z unovčenjem tega premoženja. V zvezi z vsakim posameznim premoženjem, ki je predmet ločitvene pravice je potrebno oblikovati posamezno stečajno maso, ter to premoženje voditi in upravljati ločeno od :

- premoženja ki spada v splošno stečajno maso
- premoženje ki spada v posebne stečajne mase.

Stečajni postopek lahko predlagajo upniki ali sam dolžnik ali osebno odgovorni družbenik. Sodišče uvede stečajni postopek po uradni dolžnosti nad dolžnikom v primeru da dolžnik ni zagotovil izplačila plač za obdobje zadnjih treh mesecev ali da ima dolžnik blokiran osebni račun ali je nelikviden zadnjih 12 mesecev ali več

5.2. Organi postopka stečaja

Organi stečajnega postopka so:

- stečajni senat
- stečajni upravitelji
- upniški odbor.

Stečajni senat odloča o začetku stečajnega postopka, določa nujne posle, postavlja in odstavlja stečajne upravitelje, potrjuje osnutek glavne razdelitve in izda sklep o glavni razdelitvi stečajne mase in o zaključku tečajnega postopka.

Stečajni upravitelj sestavi načrt potka stečajnega postopka in skrbi kot dober gospodar za vodenje poslov stečajnega dolžnika, skrbi za izterjavo terjatev dolžnika, unovči stvari dolžnika, sestavi osnutek glavne razdelitve in osnutek zaključne stečajne bilance in skrbi da stečajni postopek poteka hitro in brez nepotrebnega zavlačevanja.

Upniški odbor zahteva in obravnava poročila stečajnega upravitelja o poteku stečajnega postopka in o stanju stečajne mase. Stečajnemu senatu daje mnenje o vnočevanju premoženja in nadaljevanju začelih poslov ter sklepanjem novih.

5.3. Uvedba postopka stečaja

Stečajni postopek se uvede z vložitvijo prisilnega predloga s strani predlagatelja . predlagatelj mora izkazati verjeten obstoj razloga za stečaj in dati predujem ki ga določi senat za kritje stroškov do začetka postopka. Predlog za začetek postopka se sme umakniti dokler oklic o začetku stečajnega postopka ni nabit na oglasno desko sodišča. Če predlagatelj umakne predlog za stečaj, stečajni senat ustavi postopek.

Predlog za začetek stečajnega postopka mora vsebovati:

- identifikacijske podatke o dolžniku
- opis dejstev in okoliščin, da je dolžnik postal insolventen, in dokaze o teh dejstvih
- zahtevek da sodišče nad dolžnikom začne stečajni postopek.

Predlogu za začetek stečajnega postopka je treba predložiti:

- morebitne listinske dokaze o tem, da je dolžnik postal insolventen
- dokaz o plačilu takse za sklep o začetku stečajnega postopka in predujem z kritje začetnih stroškov stečajnega postopka
- predlog za začetek tega postopka, ki ga vloži dolžnik
- predlog za začetek stečajnega postopka ki ga vloži upnik
- upnik mora predlogu za začetek stečajnega postopka priložiti morebitne listinske dokaze o svoji terjatvi in terjatev do od dolžnika, in da dolžnik zamuja s plačilom te terjatve več kot dva meseca.
- Upnik mora predlogu za začetek stečajnega postopka predložiti morebitne listinske dokaze o svoji terjatvi in zamudi z njenim plačilom
- Predlog z začetek stečajnega postopka se lahko umakne do izdaje sklepa o začetku stečajnega postopka.

Predlagatelj mora ob vložitvi predloga za začetek stečajnega postopka založiti predujem za kritje začetnih stroškov stečajnega postopka v znesku ji je enak:

- znesku pavšalnega nadomestila za objave iz ZFPPIPP (Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju), se nanaša na 122 člen zakona o ZFPPIPP ta pa pravi

122. člen

(spletne strani za objave v postopkih zaradi insolventnosti)

(1) Na spletnih straneh za objave v postopkih zaradi insolventnosti je treba v zvezi s posameznim postopkom zaradi insolventnosti objaviti:

1. naslednje podatke o posameznem postopku zaradi insolventnosti:
 - identifikacijske podatke insolventnega dolžnika,
 - sodišče, ki vodi postopek in opravilno številko zadeve,
 - identifikacijske podatke o upravitelju,
 - začetek postopka, potek roka za prijavo terjatev v postopku in podatke o drugih procesnih dejanjih v postopku,
 - pri stečajnem postopku tudi: podatke o višini stečajne mase in deležih poplačil upnikov,

2. vse sklepe, izdane v tem postopku, razen:

- sklepa o izterjavi stalnih prejemkov iz 393. člena tega zakona,
- sklepa o zasegu denarnega dobroimetja iz 394. člena tega zakona in
- sklepa o ustavitvi nadaljnje izterjatve stalnih prejemkov ali zasega denarnega dobroimetja iz tretjega odstavka 410. člena tega zakona,

3. oklic o začetku postopka, oklic o razpisu naroka in druge oklice ali pozive za glasovanje, ki jih po tem zakonu izda sodišče,

4. vse zapisnike o narokih in poteku sej upniškega odbora,

5. poročila upravitelja in listine, ki so mu priložene, in v postopku prisilne poravnave tudi poročila insolventnega dolžnika in listine, ki so mu priložene,

6. sezname preizkušenih terjatev,

7. vloge strank postopka in druga sodna pisanja, za katere ta zakon določa, da se objavijo,

8. v stečajnem postopku tudi vse razpise javnih dražb in vabil k dajanju ponudb v zvezi z unovčevanjem stečajne mase.

(2) Spletne strani za objave v postopkih zaradi insolventnosti upravlja agencija.

(3) Spletne strani za objave v postopkih zaradi insolventnosti morajo biti zasnovane tako, da je vsakomur omogočen brezplačen vpogled v podatke, objavljene na spletnih straneh, in sicer:

1. po datumu objave,
2. po identifikacijskih podatkih insolventnega dolžnika ali
3. po sodišču in opravljeni številki postopka zaradi insolventnosti.

(4) Velja, in nasprotni dokaz ni dovoljen, da se je stranka postopka zaradi insolventnosti ali druga oseba seznanila z vsebino sodne odločbe, vloge druge stranke v tem postopku ali drugega pravnega dejanja iz prvega odstavka tega člena s potekom osmih dni po objavi tega pravnega dejanja.

(5) Za objave iz prvega odstavka tega člena je treba ob objavi oklica o začetku postopka plačati pavšalno nadomestilo, ki ga glede na vrsto postopka določa tarifa agencije. Nadomestilo iz prvega stavka tega odstavka agenciji plača sodišče v breme predujma iz petega odstavka 141. člena ali prvega odstavka 233. člena tega zakona.

(6) Agencija sprejme tarifo, s katero določi nadomestila iz petega odstavka tega člena, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

(7) Vlada Republike Slovenije določi podrobnejša pravila o objavah v postopkih zaradi insolventnosti.

(8) S predpisom iz sedmega odstavka tega člena lahko Vlada Republike Slovenije tudi:

1. določi, da se podatki iz prvega odstavka tega člena objavijo tudi na javnih spletnih straneh, namenjenih skupnim objavam podatkov o postopkih zaradi insolventnosti v več državah članicah EU, ki se vzpostavijo in vodijo na podlagi dogovora med pristojnimi organi držav članic EU in

2. uredi podrobnejša pravila o teh objavah.

- znesku najnižjega nadomestila upravitelja
- pavšalnem znesku za kritje drugih stroškov oz stečajnega postopka, ki se konča brez razdelitve upnikom.
- Če začetek stečajnega postopka predlaga upnik in vrednost unovčene stečajne mase presega znesek stroškov, ima upnik pravico do vrnitve založenega zneska predujma po pravilih o plačilu stroškov stečajnega postopka.

5.4. Začetek postopka stečaja

Ko zbere predsednik stečajnega senata podatke o razlogu za stečaj razpiše narok za obravnavo. Na naroku ali najpozneje tri dni po njem se izda sklep s katerim se začne stečajni postopek.

Brez preverjanja razloga za stečaj se to zgodi ko ga predlaga likvidacijski upravitelj.

Če stečajni senat ugotovi da premoženje, ki bi prešlo v stečajno maso ne zadošča niti za stroške tega postopka, postopek začne in ga takoj zaključi. Če to ugotovi med postopkom, ga takoj zaključi. O začetku stečajnega postopka se obvestijo upniki z oklicem. Oklic se nabije na oglasno desko sodišča in objavi v Uradnem listu RS. Oklic se nabije isti dan ko je bil izdan sklep o začetku postopka.

5.5. Pravne posledice začetka postopka stečaja

Pravne posledice začetka stečajnega postopka nastanejo z dnem, ko je oklic o začetku stečajnega postopka nabit na oglasno desko sodišča.

Oblikovanje stečajne mase: z dnem začetka stečajnega postopka se oblikuje stečajna masa. V stečajno maso dolžnika (pravna oseba) gre vse premoženje, ki ga ima od začetka stečajnega postopka ali ga pridobi do zaključka postopka in premoženje osebno odgovornega družbenika.

Prenos pooblastil na stečajnega upravitelja: z dnem začetka stečajnega postopka prenehajo pooblastila poslovnega organ, zastopnika ter organ upravljanja in preidejo na stečajnega upravitelja.

Delovna razmerja: z dnem začetka stečajnega postopek prenehajo delovna razmerja vseh dolžnikovih delavcev.

Dolžnikovi računi: z dnem začetka stečajnega postopka ugasnejo dolžnikovi računi in prenehajo pravice tistih, ki so bili pooblaščenici za razpolaganje z premoženjem. Organizacija ki opravlja posle plačilnega prometa za dolžnika odpre na zahtevo stečajnega upravitelja nov račun prek katerega se bo opravljal plačilni promet.

Dolžnikova firma: doda se pristavek »v stečaju« in navede se nova številka računa prek katerega se opravlja plačilni promet in poslovanja.

Izvržbe in zavarovanje: od dneva začetka stečajnega postopka ni mogoče dovoliti zoper dolžnika ukrepov zavarovanja niti prisilne izvržbe za poplačilo terjatev.

Terjatve upnikov : nedospele in nederarne terjatve upnikov proti dolžniku se z dnem začetka postopka štejejo za dospele. Nederarne terjatve se spremenijo v denarne.

Obresti: z dnem začetka stečajnega postopka ne nehajo teči obresti od terjatev proti dolžniku.

Zastopanje terjatev: s prijavo terjatve v stečajno maso se pretrga zastaranje terjatev.

Pobot terjatev: v stečajnem postopku je dovoljen pobot terjatev upnika z nasprotno terjatvijo dolžnika.

Obojestransko odplačane pogodbe sklenjene pred začetkom stečajnega postopka: če v času do začetka stečajnega postopka, nobena stranka ni izpolnila svojih obveznosti iz pogodbe ali ju nista v celoti izpolnili, lahko stečajni upravitelj izpolni pogodbo, zahteva izpolnitev od druge stranke ali odstopi od pogodbe.

Nalogi in ponudbe: nalog ki ga je izdal ali prevzel dolžnik izgubi veljavnost z dnem začetka stečajnega postopka. Enako velja za ponudbe če do dneva začetka stečajnega postopka niso bile sprejete.

Izpodbijanje pravnih dejanj: upniki in stečajni upravitelji imajo pravico izpodbijati vsako pravno dejanje, ki ga je dolžnik storil v zadnjem letu pred začetkom postopka.

Ločitvene in izločitvene pravice: začetek stečajnega postopka ne vpliva na pravice do posebnega poplačila iz določenega dela dolžnikovega premoženja (zastavna pravica, pravica

poplačila, pravica retencije in druge ločitven pravice) in tudi ne na pravice da se izločijo stvari, ki ne pripadajo dolžniku (izločitvena pravica).

Dokončanje nujnih poslov: med stečajnim postopkom se končajo samo tisti začetni posli, ki so nujni in ki povečajo stečajno maso ali preprečujejo njeno zmanjšanje.

Nadaljevanje proizvodnje in tekočih poslov: stečajni dolžnik lahko po začetku stečajnega postopka nadaljuje s proizvodnjo in opravljanjem drugih tekočih poslov pod pogojem da stečajni upravitelj vloži predlog za prisilno poravnavo ali predloži elaborat o možnostih prodaje stečajnega dolžnika kot pravne osebe.

5.6. Prijavljanje terjatev

Upniki morajo prijaviti svoje terjatve stečajnemu senatu v roku 2 mesecev od dneva, ko je bil oklic o začetku stečajnega postopka objavljen v Uradnem listu RS, prijavljene terjatve upnikov se preizkusijo na naroku za preizkus terjatev. Upniki lahko ugovarjajo zoper terjatev. Terjatev velja za ugotovljeno, če jo prizna stečajni upravitelj in ji ne ugovarja noben izmed upnikov ki so navzoči na naroku.

5.7. Prodaja dolžnika

Stečajni senat se sme po tem, ko je priskrbel mnenje upniškega odbora in stečajnega upravitelja, odločiti na podlagi ocene oziroma izvedenskega mnenja, da se dolžnik proda kot pravna oseba. Dolžnik kot pravna oseba se proda praviloma na javni dražbi ali z zbiranjem ponudb. Sredstva od prodaje gredo v stečajno maso.

5.8. Unovčevanja dolžnikovega premoženja

Dolžnikovo premoženje ki gre v stečajno maso, se proda praviloma na javni dražbi, če je javna dražba ostala v celoti ali delno neuspešna lahko stečajni upravitelj v soglasju s stečajnim senatom in upniškim odborom proda stvari in pravice, ki so premet prodaje. Soglasje morata dati stečajni senat in upniški odbor takoj ali najkasneje v treh dneh od prejema zahteve za soglasje. Če premoženje, ki je prešlo v stečajno maso, ni mogoče prodati se razdeli med upnike.

5.9. Plačilo upnikov

Preden se začnejo plačevati upniki, se izloči iz stečajne mase znesek . ki je potreben za izplačilo stroškov stečajnega postopka. Iz preostalih sredstev se poplačajo upniki. Za zavarovanje izplačila nezavarovanih terjatev se izloči iz razdelitvene mase sorazmeren del sredstev za upnike, ki so za uveljavitev svoje terjatve pravočasno začeli postopek.

Terjatve upnikov, ki se poplačajo iz razdelitvene mase, se izplačajo po naslednjem vrstnem redu:

- iz naslova glavnice in obresti, ki so se natekli do dneva začetka stečajnega postopka
- iz naslova obresti
- ki se na podlagi pravnega razmerja med dolžnikom in upnikom v primeru stečaja poplačajo šele po poplačilu drugih terjatev do dolžnika.

Dokler niso v celoti poplačane terjatve prvega vrstnega reda ni mogoče poplačati terjatve naslednjega vrstnega reda. Masa ki ostane se razdeli delničarjem, družbenikom in drugim imetnikom članskih pravic.

5.10 zaključek postopka

Ko dobi predsednik senata poročilo stečajnega upravitelja, da so končana vsa opravila iz stečajnega postopka. Predlaga stečajnemu senatu zaključek postopka

5.11. prisilna poravnava v stečaju

Do obravnave osnutka za glavno razdelitev lahko stečajni upravitelj, lastniki s kapitalsko večino v stečajnem dolžniku vložijo predlog za začetek postopka prisilne poravnave. Postopek prisilne poravnave opravi senat. Med postopkom opravlja dolžnosti upravitelja prisilne poravnave stečajni upravitelj. Če je prisilna poravnava potrjena, se stečajni postopek ustavi. Za postopek prisilne poravnave v stečaju uporabljajo določbe o prisilni poravnavi.

5.12. Skrajšani stečajni postopek

Če stečajna masa ne zadošča za stroške stečajnega postopka, se opravi stečaj manjše vrednosti ali skrajšani stečajni postopek. Ko stečajni senat odloči o začetku stečajnega postopka, se odloči tudi o tem ali se opravi skrajšani stečajni postopek. Stečajni senat sprejme tako odločitev tudi med rednim stečajnim postopkom, če se izkaže da gre za stečaj manjše vrednosti. V skrajšanem stečajnem postopku veljajo naslednja pravila:

- zapiski sodišča so skrajšani in vsebujejo le vsebino izjav in predlogov strank ter odločbe stečajnega sodišča
- kolikor ne gre za začetek ali zaključek stečajnega postopka izdaja vse sodne določbe stečajni sodnik
- kolikor ne gre za začetek ali zaključek stečajnega postopka se odločbe sodišča ne objavijo v Uradnem listu RS
- popis stečajne mase opravi izvršni organ
- upniški odbor v skrajšanem stečajnem postopku sestavljajo trije člani
- narok za preizkus terjatev stečajni sodnik določi že naslednji dan. Na naroku je mogoče določiti, kolikor je to mogoče in primerno tudi o razdelitvi stečaje mase.

6. **VIRI**

1. ZAKON O GOSPODARKIH DRUŽBAH uradno prečiščeno besedilo (ZGD-1-UPB3)
Ljubljana, dne 15. julija 2009
2. ZAKON O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARDI
INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPIPP), Ljubljana, dne 27.
decembra 2007
3. Učbenik dr. Drago Mežnar; Gospodarsko pravo